

Staat van Duitsland: Paul Spies over musea in Berlijn

Debatmiddag Duitsland Instituut Amsterdam

[Achtergrond](#) - 24 mei 2016 - Auteur: Redactie Duitslandweb

Paul Spies vertrok in februari naar Berlijn. Hij werd daar directeur van de Berlijnse stadsmusea en hoofdcurator van de permanente Berlijn-expositie in het nieuwe stadsslot. Berlijn hoopt dat hij de musea nieuw leven in kan blazen zoals hij dat eerder met het Amsterdam Museum deed. Op 3 juni spreekt Spies in Amsterdam over zijn ervaringen in de Berlijnse museumwereld op de debatmiddag 'De Staat van Duitsland'.

Er is geld. En Spies heeft ideeën. Maar de vernieuwing van de Berlijnse stadsmusea en de inrichting van de Berlijn-expositie in het stadsslot Humboldt Forum zijn taaie klussen. Dat wist Spies voor hij eraan begon, vertelde hij in december in een interview met Duitslandweb. "Het is allemaal goed en mooi, maar er is geen moment nagedacht over bezoekerslogistiek." Nu hij bezig is, blijkt het niet mee te vallen. "Alles is ongelooflijk ambtelijk", zei Spies in maart in de Berliner Zeitung. "Welkom in Duitsland! Maar flexibiliteit is de toekomst, niet dit hier."

'Ook dunne boekjes kunnen genuanceerd zijn'

[De Staat van Duitsland](#)

Het Duitsland Instituut viert op 3 juni zijn 20e verjaardag met 'De Staat van Duitsland'. [Paul Spies](#) spreekt over Berlijnse musea met historicus en DIA-medewerker [Krijn Thijs](#), met wie hij ook samenwerkt in Berlijn. Andere sprekers zijn o.a. Friso Wielenga (Zentrum für Niederlande-Studien Münster), Dieuwke van Ooij (Nieuwsuur), Kees van Paridon (Erasmus Universiteit Rotterdam), Johan Simons (intendant Ruhrtriennale, artistiek directeur NTGent), Wouter Meijer (oud-correspondent NOS) en Ton Nijhuis (Duitsland Instituut). [Meld je aan](#)

De Stiftung Stadtmuseum waarvan hij directeur wordt, bestaat eigenlijk uit vijf musea, legt Paul Spies in december uit aan Duitslandweb. Het belangrijkste is het mooie, maar ingeslapen Märkische Museum, over de geschiedenis van Berlijn. De collectie omvat 4,5 miljoen objecten, een veelvoud van de collectie van het Amsterdam Museum. Hier wil Spies niet alleen de opstelling compleet vernieuwen, zelfs de naam staat ter discussie. Spies: "Hoe moet een toerist nou weten dat het

Märkische Museum hét museum over de geschiedenis van Berlijn is? En dan het gebouw, het is een magisch gebouw, maar het staat er verkommerd bij.”

Met zijn visie dat je je in de bezoeker moet inleven en tegemoet moet komen aan zijn behoeften wist Spies de sollicitatiecommissie in Berlijn voor zich te winnen. In Amsterdam heeft die visie immers goed gewerkt: het Amsterdams Historisch Museum was ook wat ingeslapen en overstelpte de bezoeker met de uitgebreide collectie. Spies veranderde de naam naar Amsterdam Museum, zette flink in op marketing en liet een permanente tentoonstelling inrichten waarmee bezoekers in drie kwartier een beeld van de stad krijgen; Amsterdam DNA. Zijn aanpak had succes; de bezoekersaantallen stegen. “Kun je dat breder en moeilijker nog een keertje flikken?” formuleert Spies zijn nieuwe uitdaging. [Lees het hele interview](#)

'In Berlin ist alles ungläublich veramtlicht'

"We zijn al met de planning voor de renovatie van het Märkische Museum en het Marinehaus begonnen", vertelt Spies in maart in de Berliner Zeitung. "In september moet die klaar zijn, zodat de bouwvoorbereidingen kunnen beginnen. Ik hoor dat dat hier in Berlijn jaren duurt. Dat vind ik moeilijk."

Berliner Zeitung: Wordt u eens concreter.

"Alles is ongelooflijk ambtelijk. Ik probeer voor het Märkische Museum flexibel te denken. Daarvoor heb ik een architect nodig, een vormgever en een idee. Samen bedenken we een programma als uitgangspunt. Maar dat gaat niet in Berlijn! Ik moet eerst alles alleen bedenken en een *Bedarfsprogramm* opstellen. Dat gaat dan naar de *Kulturverwaltung* die ervoor zorgt dat ik het geld voor de architect en de vormgever krijg om verder te kunnen. Maar als de vormgever zegt: jouw plan kan zo niet, moet het *Bedarfsprogramm* worden veranderd en begint alles weer opnieuw. Bij het Humboldt Forum precies hetzelfde. Welkom in Duitsland! Maar flexibiliteit is de toekomst, niet dit hier." [Lees het hele interview](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/16614/staat-van-duitsland-paul-spies-over-musea-in-berlijn>